

МЕДАЛЬЄРНІ ПРОЕКТИ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ ГЕРАЛЬДИКИ, ТОВАРНОГО ЗНАКУ ТА ЛОГОТИПУ Й УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ГЕРАЛЬДИКИ І ВЕКСИЛОЛОГІЇ

В.В. Болгов, президент Українського наукового товариства геральдики і вексилології, член Національної спілки журналістів України.

І.В. Болгов, віце-президент Українського видавничого консорціуму, член Національної спілки журналістів України.

О.В. Кравченко, член Спілки дизайнерів України.

В.П. Чепак, учений секретар Українського наукового товариства геральдики і вексилології, член Національної спілки журналістів України.

© Вадим Володимирович Болгов

© Ілля Вадимович Болгов

© Олег Вадимович Кравченко

© Віталій Петрович Чепак

Весна і літо 2005 року було вельми насичені творчою співпрацею Українського наукового товариства геральдики і вексилології та Української академії геральдики. Досить сказати, що за неповних п'ять місяців були створені вісім проектів медалей для видавничих програм Українського видавничого консорціуму. До теми розробки медалей наш журнал неодноразово звертався у 2004 та 2005 рр. [1-3]. Сьогодні реалізовано два великих видавничих проекти, для яких розроблені дві відповідні медалі:

міжнародний проект "Мости дружбы. Украина - Азербайджан" [4] та

загальноукраїнський проект "Хімічна та нафтохімічна промисловість України" [5].

Презентація згаданих проектів супроводжувалася врученням медалей "Лауреат" та "Лідер", щодо розробки яких згадувалося у [3]. Закінчується підготовка загальноукраїнського видавничого проекту "Україна торговельна", для якого розроблено проект медалі, згаданий у [3].

Нові проекти медалей неможливо об'єднати за якимись темами. Всі вони унікальні та рівнозначні за складністю розробки. За кожним з цих проектів стоять державні установи - комітети Верховної Ради України, міністерства і відомства, обласні та міські ради. Тому розпочнемо розповідь про проекти медалей з рівня обласних та міських рад. Видання "Новітня історія України. Рівненщина" продовжує серію книг, започатковану у 2003 році [6-8]. Для цього видавничого проекту розроблено медаль "Новітня історія України. Рівненщина. Меценату". Медаль вирішена у цікавому оформленні аверсу. У центрі аверсу медалі вміщено обласний герб Рівненщини. По колу розташовані 17 гербів районів Рівненської області. Між центральним гербом і гербами районів іде напис: НОВІТНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ | РІВНЕНЩИНА. На звороті - герб Українського видавничого консорціуму та по колу напис: РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ВИДАВНИЧОГО ПРОЕКТУ | МЕЦЕНАТУ.

Медаль "Меценату" присвячена книзі цієї ж серії - "Новейшая история Украины. Донецкий край". На аверсі медалі зображено герб Донецької області, під ним напис: ВОЗМОЖНОСТЬ | ДОКАЗАНА | ДЕЛОМ. По колу - назва видавничого проекту: НОВЕЙШАЯ ИСТОРИЯ УКРАИНЫ | ДОНЕЦКИЙ КРАЙ. На реверсі медалі у центрі зображено емблему (герб) Українського видавничого консорціуму та по колу іде напис: РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Нова розробка медалі для видавничого проекту "Одесса и одесситы в третьем тысячелетии", на відмінність від попередньої [3], має два варіанти. На аверсі першого варіанта повторюється малюнок для раніше розробленої медалі - профіль Катерини II. Реверс цього варіанта в центрі містить хрестоподібно покладені якорі, які нагадують про герб міста Одеса. Під якорями стоять дати ювілею Одеси: "1794 - 2004". По колу іде напис: УСПЕШНОМУ РУКОВОДИТЕЛЮ И МЕЦЕНАТУ, яка продовжується над якорями: ОТ | БЛАГОДАРНОЙ | ОДЕССЫ.

Другий варіант одеської медалі на аверсі містить зображення пам'ятника дюку Ришельє. Герцог Арман де Ришельє був у 1803-1815 рр. градоначальником міста. Під пам'ятником дюку на стрічці напис: 1794 ОДЕССА 2004. Напис на реверсі медалі (по колу): ОДЕССА И

ОДЕССИТЫ В ТРЕТЬЕМ ТЫСЯЧЕЛЕТИИ. В центрі у чотири рядки: УСПЕШНОМУ | РУКОВОДИТЕЛЮ | И | МЕЦЕНАТУ.

Для видання "Хто є хто на Сумщині", яке входить до серії "Хто є хто", розроблено медаль із зображенням пам'ятника цукрозаводчику й меценату Івану Герасимовичу Харитоненку (1820-1891). Серія започаткована у 1997 р. та обіймає на цей час майже всі області України. Вже вийшли у світ випуски, присвячені Вінницькій, Волинській, Житомирській, Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській, Полтавській, Рівненській, Тернопільській, Харківській, Хмельницькій, Черкаській, Чернігівській областям, Автономній Республіці Крим, місту Севастополь та окремі п'ять томів "Київ та регіони" - всього 35 томів.

На аверсі медалі зображено пам'ятник І.Г. Харитоненку. Ліворуч іде по колу напис у два рядки: МЕЦЕНАТУ ВИДАННЯ | "ХТО Є ХТО НА СУМЩИНІ". Праворуч від пам'ятника у чотири рядки написано: ІВАН | ГЕРАСИМОВИЧ | ХАРИТОНЕНКО | 1822-1891". Під пам'ятником стоїть дата "2005". На реверсі медалі зображено карту Сумської області та герби Сумської області, міста Суми та сумського земляцтва. По колу - напис: СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА | УКРАЇНСЬКИЙ ВИДАВНИЧИЙ КОНСОРЦІУМ.

На медалі для видавничого проекту "Україна наукова" зображено будинок конференц-зали НАНУ - це символічне зображення Національної академії наук України [9]. Вгорі напис: УКРАЇНИ НАУКОВА, під зображенням будинку стоїть дата: "2005". На реверсі медалі під Державним гербом України свиток, на якому написано: НАЦІОНАЛЬНА | АКАДЕМІЯ НАУК | УКРАЇНИ | УКРАЇНСЬКИЙ | ВИДАВНИЧИЙ КОНСОРЦІУМ.

Медаль "Лідер пожежної безпеки" несе на аверсі зображення емблеми пожежної служби України, а по колу напис: МІНІСТЕРСТВО УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ. На звороті медалі в центрі - ЛІДЕР | ПОЖЕЖНОЇ | БЕЗПЕКИ | 2005. По колу повторений напис з аверса.

Медаль до видавничого проекту "Банкіри України" вирішена у лаконічному стилі. Аверс подає напис БАНКІРИ | УКРАЇНИ | 2005. На реверсі медалі під Державним гербом України у дев'ять рядків написано: КОМІТЕТ | ВЕРХОВНОЇ РАДИ | УКРАЇНИ | З ПИТАНЬ ФІНАНСІВ | І БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ || НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК | УКРАЇНИ || АСОЦІАЦІЯ | УКРАЇНСЬКИХ | БАНКІРІВ. Аверс та реверс оздоблені орнаментом.

І, нарешті, медаль до видавничого проекту "Екологія та природні багатства України" на аверсі містить стилізоване зображення води та листя. Це зображення супроводжує напис по колу: ЕКОЛОГІЯ ТА ПРИРОДНІ БАГАТСТВА УКРАЇНИ | 2005. Реверс медалі виконаний у двох варіантах. Обидва варіанти мають однаковий напис (по колу): МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО | ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА | УКРАЇНСЬКИЙ ВИДАВНИЧИЙ КОНСОРЦІУМ. Емблема для першого варіанта: людська долоня підтримує рослину на фоні земної кулі. Для другого варіанта емблеми обраний інший сюжет: рослину захищають дві людські долоні та земна півкуля у вигляді парасольки.

Український видавничий консорціум має усталені традиції розробки медалей для нагородження учасників, лідерів і меценатів, видавничих проектів. Загальна кількість розроблених медалей за останні роки перевищує 30 штук. Кожна медаль являє собою витвір медальєрного мистецтва, виконаний не в формі карбування або лиття, а в формі комп'ютерного графічного дизайну.

Бібліографія:

1. Болгов В.В., Болгов И.В. О проектах медалей для лидеров транспортной отрасли. // Вісник Української академії геральдики, товарного знаку та логотипу, Київ, 2004, № 42, с. 26-28.
2. Болгов І.В., Кочерган О.М., Чепак В.П. Медальєрні розробки Українського видавничого консорціуму у 2004 році. // Вісник Української академії геральдики, товарного знаку та логотипу, Київ, 2004, № 49, с. 19-21.
3. Болгов І.В., Кравченко О.В., Чепак В.П. Медальєрні проекти Української академії геральдики, товарного знаку та логотипу й Українського наукового товариства геральдики і вексилології. // Вісник Української академії геральдики, товарного знаку та логотипу, Київ,

2005, № 51, с. 21-22.

4. Болгов В.В., Болгов І.В. Мости дружбы. Украина - Азербайджан. - Киев: Украинский издательский консорциум, 2005. - 184 с.

5. Болгов В.В., Болгов І.В. Хімічна та нафтохімічна промисловість України. - Київ: Новий Світ, 2005. - 192 с.

6. Болгов В.В., Болгов І.В. Новітня історія України. Імена, звершення, творчість. Іміджево-енциклопедичне видання. - Київ: Українська академія геральдики, товарного знаку та логотипу, 2003. - 224 с.

7. Болгов В.В., Болгов І.В. Новітня історія України. Імена, звершення, творчість. Випуск другий. - Київ: Українська академія геральдики, товарного знаку та логотипу, 2004. - 256 с.

8. Болгов В.В., Болгов І.В. Новітня історія України. Галичина. Випуск перший. - Київ: Українська академія геральдики, товарного знаку та логотипу, 2004. - 256 с.

9. Болгов В.В., Чепак В.П. Символические изображения и печати в геральдической практике. // Вісник Української академії геральдики, товарного знаку та логотипу, Київ, 2004, № 40/1, с. 20-24.